

Áder: a holokauszt semmi máshoz nem fogható tragédia

Írta: Wagner Tamás
2012. július 17. kedd, 15:45 -

Áder: a holokauszt semmi máshoz nem fogható tragédia

Jeruzsálem, 2012. július 17., kedd (MTI) - A holokauszt máshoz nem fogható szenvedéstörténet, a teremtett világ fokozhatatlan tragédiája - mondta Áder János kedden Jeruzsálemben, az izraeli parlament épületében.

A köztársasági elnök a kneszet Raoul Wallenberg-megemlékezésén kifejtette: a száz éve született, a második világháború alatt a deportálástól magyarországi zsidók ezreit megmentő svéd diplomata mások életét szolgálta, ezért akkor vagyunk méltók hozzá, ha vele együtt a holokauszt hatmillió áldozatára, köztük több százezer magyar zsidóra is emlékezünk, azokra, akiket a magyar állam nem védett meg. "Rájuk gondolva újra meg újra ki kell mondanunk: teremtett világunk fokozhatatlan tragédiája, hogy ez megtörténhetett" - hangsúlyozta.

A hitleri uralom számtalan súlyos történelmi tragédia okozója volt, de a holokauszt nem egyszerűen az emberiség egyik legnagyobb drámája, hanem olyan, semmi máshoz nem fogható szenvedéstörténet, amit az ipari méretekben, kíméletlen módszerességgel üzemeltett halálgyárak tesznek józan ésszel máig felfoghatatlan, fokozhatatlan tragédiává - fogalmazott.

Áder János azt mondta, hogy Raoul Wallenberg az egyetlen erkölcsös utat választotta, cselekedett és sok ezer embert mentett meg a biztos pusztulástól.

Példája azt a reményt élteti tovább, hogy egyetlen embertől is megváltozhat a világ - fűzte hozzá.

Megjegyezte, keveset tudni arról, hogy mi volt a svéd diplomata személyiségének titka, ami miatt akaratát eredményesen tudta érvényre juttatni egy erőszakos és tébolyult világban. Tudható azonban, hogy ismerte a náci és a nyilasok észjárását, és ismereteit fegyverként használta velük szemben. De nem egyszerűen okos és bátor volt, hanem "ember az embertelenségben", egy erkölcsös ember az erkölcséből kifordult világban - folytatta.

Az államfő emlékeztetett arra, hogy Wallenberg a szovjet titkosszolgálat börtönében végezte, ami azt bizonyítja, hogy a totális diktatúrák egyike sem ismer erkölcsi megfontolásokat. "Éppen ezért nekünk mindig, minden körülmények között az erkölcs útján kell maradnunk, mert ahol az erkölcs véget ér, ott véget ér az ember. Mert az erkölcs legfontosabb szava a tiszteleté, egymás kölcsönös tiszteleté és megbecsüléséé. Az élet tiszteletéé" - zárta beszédét.

Reuven Rivlin, a kneszet elnöke méltatásában kiemelte: Wallenberg tagadta, hogy különbség tehető ember és ember között, és elég erősnek hitte magát ahhoz is, hogy megállítsa a halálvonásokat.

Idézte a Talmudot: aki egy embert megment, egész világot ment meg.

Az izraeli törvényhozás elnöke - aki korábban visszavonta Kövér László házelnök meghívását

Áder: a holokauszt semmi máshoz nem fogható tragédia

Írta: Wagner Tamás

2012. július 17. kedd, 15:45 -

a megemlékezésre, amiért részt vállalt Nyirő József tervezett újratemetésében - arra intett, hogy nem szabad túrni az antiszemitizmust, megbocsátani a háborús bűnösöknek és kollaboránsaiknak, akkor sem, ha egyszerű emberek, ha írók voltak.

Per Westerberg, a svéd parlament elnöke arról beszélt, hogy Wallenberg emléke tovább él azokban, akiket megmentett, és leszármazottaikban. Svédország büszke egykori diplomatájára - hangsúlyozta -, mert példa azok előtt, akik fellépnek az autokrácia, az idegengyűlölet és az antiszemitizmus ellen.

Ugyanakkor hozzátette, Wallenberg születésének századik évfordulóján helye van az önkritikának is, hiszen Svédországnak többet kellett volna tennie azért, hogy megmentse őt a szovjet fogságból.

Ezt hangsúlyozta beszédében Wallenberg unokahúga, Louise Von Dardel is, rámutatva, továbbra sincs válasz arra, hogy miért kellett raboskodnia, mi történt vele eközben és miért nem szabadították ki. Mint mondta, Svédországnak mindent meg kell tennie azért, hogy ezekre a kérdésekre választ kapjanak. Szólt arról is, bizonyítékok alapján állítható, hogy nagybátyja még élt halálának korábban feltételezett időpontjában, 1945. júniusában, de van, aki azt állítja, hogy még a hatvanas években is életben volt.

A megemlékezésen beszédet mondott Israel Meir Lau rabbi, a Jad Vasem Intézet elnöke, valamint az a Nomi Gur, akit tizennégy évesen Wallenberg a budapesti Duna-parton mentett meg a biztos haláltól. Ő azt mondta: Wallenberg a bizonyíték arra, hogy az embernek van választása, és dönthet helyesen.

A száz éve, 1912. augusztus 4-én született Raoul Wallenberg 1944-ben a budapesti svéd nagykövetség titkáráként több ezer, egyes források szerint húszezer ember életét mentette meg közvetlenül azzal, hogy svéd úti okmányokkal látta el, illetve védett házakba menekített őket. Ő tántorította el a megszálló német erőket attól, hogy lemészárolják a fővárosi gettó mintegy 70 ezer lakóját. A Vörös Hadsereg 1945 januárjában letartóztatta, a további sorsa bizonytalan, így halálának pontos helye és ideje sem ismert.